

більше 25%).

Нині в Україні відсутні достатньо ефективні моделі управління кредитними ризиками, а застосування зарубіжного досвіду має певні перешкоди внаслідок відмінностей у наявній інформаційній базі і фінансовій звітності, хоча в цілому фінансова звітність банків реформована в Україні до МСФЗ. Серед методів, які використовуються вітчизняними кредитними інститутами з метою зменшення кредитного ризику, важливе місце посідають методи оцінки кредитоспроможності позичальника.

Одним із найефективніших методів протидії можливому впливу кредитних ризиків є створення резервів під проблемну заборгованість. Цей метод є обов'язковий, але він негативно впливає на фінансову діяльність банку, оскільки фінансові ресурси, що можуть бути використані банками для нарощування обсягів активних операцій, перебувають у вигляді резервів і не приносять прибутку. Іншим методом попередження впливу кредитного ризику є страхування, але зважаючи на обсяги проведених банками кредитних операцій та порівнюючи із активами страхових компаній, ефективність даного методу в Україні на сьогоднішній день доволі незначна.

Банки повинні усвідомлювати необхідність ідентифікації, аналізу, оцінки, перевірки та здійснення контролю за кредитними ризиками. Використання різноманітних методів мінімізації кредитних ризиків в комплексі сприятиме формуванню якісного кредитного портфеля банком. Ідентифікація та оцінка кредитного ризику здійснюється з індивідуальним підходом до кожного позичальника. Це сприяє попередженню появи сумнівних та безнадійних кредитів в структурі банківського портфеля і забезпечує стабільність та надійність банківської структури на ринку фінансових послуг. Процес кредитування складається з декількох етапів, на кожному з яких виникає свій рівень ризику, відповідно, вчасна мінімізація ризику на початковому етапі дозволяє зменшити акумульований ризик, яким управляють на завершальному. Необхідно виявляти та достовірно оцінювати ризик, використовуючи оптимальні схеми мінімізації задля попередження кризових ситуацій, які вплинуть на усю структуру банківського середовища.

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТА ЙОГО ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Н. В. ОЛЯДНІЧУК, *кандидат економічних наук*
Уманський національний університет садівництва

Питання інформаційного забезпечення обліково-аналітичної системи на підприємстві знаходиться завжди в центрі уваги науковців, які мають різні погляди щодо суті та змісту таких понять як «обліково-аналітичне забезпечення», «обліково-аналітична система», «обліково-інформаційне забезпечення», «інформаційне забезпечення».

Суть обліково-аналітичної системи полягає в обґрунтуванні даних оперативного, статистичного, фінансового й управлінського обліку, що використовуються для економічного аналізу та прийняття правильних

управлінських рішень. Система обліково-аналітичного забезпечення підприємства є формою організації всіх видів обліку й аналізу, метою якої є забезпечення менеджерів підприємства інформацією для прийняття поточних і стратегічних управлінських рішень та контролю за їхньою реалізацією. Обліково-аналітичне забезпечення є складним механізмом, який передбачає безперервне, цілеспрямоване формування відповідних інформаційних потоків, підпорядкованих вимогам аналізу, планування та контролю фінансових управлінських рішень. Об'єктивною необхідністю є формування нової моделі організації обліково-аналітичного забезпечення, яка передбачає концептуальну (для виконання загальних функцій з урахуванням організаційної структури) та статистичну (для вирішення оптимізаційних задач щодо управління виробництвом) інформаційну систему. При цьому формування інформаційних масивів передбачає застосування реєстрів бухгалтерського обліку.

Обліково-аналітичне забезпечення управління витратами сільськогосподарського виробництва має специфічні особливості, властиві аграрній сфері. Наприклад, в тваринництві розмежування витрат та отримання відповідних аналітичних і синтетичних даних має забезпечуватися за підрозділами, підгалуззями, основними видами виробництва і групами тварин, за об'єктами витрат і видами продукції. Розмежування за аналітичними рахунками має забезпечуватися з врахуванням структури виробництва та управління витратами, а також повноцінне відображення обліково-економічної інформації в реєстрах обліку.

Комплекс задач щодо управління витратами в аграрній виробничій сфері недостатньо вивчений, а тому потребує глибинного дослідження з врахуванням галузевих особливостей. Так, основою організації обліку та аналізу виробничої діяльності є економічно обґрунтована класифікація обліку та аналізу витрат. Витрати виробництва та виробнича собівартість є важливими якісними показниками діяльності підприємства, які мають безпосередній вплив на рівень витрат та прибутковості виробництва сільськогосподарської продукції.

З метою покращення оперативності та аналітичності обліку доцільно періодично здійснювати моніторинг витрат виробництва, їх структуру, об'єкти та елементи обліку. Витрати виробництва є основним чинником формування рівня прибутковості господарюючого суб'єкту, тому контроль і аналіз їх використання у виробництві завжди є актуальним. Система управління витратами у теперішніх умовах господарювання значною мірою впливає на ефективність господарської діяльності, що зумовлює необхідність раціональної організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Основним завданням обліку витрат виробництва є визначення величини витрат на окрему операцію, одиницю продукції, товарів, робіт, послуг, що є необхідним при калькулюванні собівартості, формуванні фінансових результатів та визначення рівня рентабельності, а відтак, аналізу доцільності понесених витрат. Отже, метою обліку та управління витратами виробництва є своєчасне, повне та достовірне відображення фактичних витрат на виробництво продукції для забезпечення контролю за використанням ресурсів підприємства. Ефективно організований процес управління витратами забезпечуватиме своєчасне зменшення й усунення тих витрат, які є недоцільними для підприємства, тобто не сприяють збільшенню товарообігу, прибутку та не забезпечують досягнення цілей підприємства, що в кінцевому результаті передбачає виробництво

конкурентоспроможної продукції, забезпечення темпів росту прибутку, поліпшення соціально-економічного розвитку виробничо-адміністративного персоналу. Вирішення даних завдань потребує належного обліково-аналітичного забезпечення, досконалої системи бухгалтерського обліку й економічного аналізу, контролю й аудиту з метою забезпечення потреб внутрішніх користувачів для прийняття виважених управлінських рішень.

Формування системи облікової інформації для управління витратами потребує диференційованого підходу, оскільки функціонування різних рівнів управління обумовлює формування конкретної інформації чим вищий рівень управління, тим більш агрегована інформація необхідна. Для вищого рівня управління у підприємстві, до якого відносяться керівник і головні спеціалісти, необхідна узагальнена інформація, яка містить в собі кількісні і якісні характеристики. Прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень залежить від інтенсивності використання та аналізу цих показників, які дозволять своєчасно виявити відхилення у виробництві й оперативно ліквідувати недоліки. До середнього рівня управління належать керівники і спеціалісти підгалузей та підрозділів. Вони оперують інформацією, що обліковується у бухгалтерських регістрах. До нижчого рівня управління відносять бригадирів, обліковців. Вони використовують інформацію з первинної документації про факт здійснення господарської операції.

Таким чином, система управління витратами включає в себе підсистеми – керуючу і керовану, ефективна взаємодія яких неможлива без достатнього обліково-аналітичного забезпечення, що передбачає виділення періодів: підготовчого, обробки і передачі інформації. Тому необхідна розробка і впровадження комплексної системи управління витратами виробництва, яка органічно поєднує процеси планування, обліку, контролю й аналізу, що сприятиме формуванню належного обліково-аналітичного забезпечення.

СУТНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

А. А. ОСПОВА, *викладач-стажист*

Уманський національний університет садівництва

Державна підтримка є основою механізму державного регулювання економіки. Проте, коли мова йде про сільськогосподарське виробництво, сутність державної підтримки набуває особливих, характерних тільки даному сектору господарювання, форм.

Так, за визначенням А. Зінченка, державне регулювання аграрного сектора економіки є системою заходів впливу на нього з метою створення оптимальних умов розвитку (А. П. Зинченко, В. И. Назаренко, 2004).

Андрійчук В. розглядає дану дефініцію як складне й багатоаспектне явище, що включає економічні, правові й адміністративні регулятори активності функціонування аграрної економіки і соціальний захист населення (В.Г.Андрійчук, 2002).

Виходячи з вищенаведеного, можна узагальнити, що державне регулювання